

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Giltig från: 2024-01-19

Innehållsansvar: Roseli Sandbreck, (rosma9), Hygiensjuksköterska

Giltig till: 2026-01-19

Granskad av: Ingemar Qvarfordt, (ingqv), Universitetssjukhusö

Godkänd av: Ingemar Qvarfordt, (ingqv), Universitetssjukhusö

RS-virus

Regional rekommendation för kommunal vård och omsorg. Framtagen av Vårdhygiens nätverksgrupp för kommunal vård och omsorg i Västra Götaland.

Förändringar sedan föregående version

Ny rutin.

Bakgrund

RS-virus orsakar akut luftvägsinfektion med symptom från lindrig förkylning till allvarlig lunginflammation eller bronkiolit. Anhopningar av fall sker ofta vintertid.

Smittsamhet

- Inkubationstiden är 3–5 dagar.
- Överförs huvudsakligen genom droppar av olika storlek, från t.ex. hostning eller nysning, till luftvägar eller ögonslemhinna. Kan också överföras genom direkt eller indirekt kontaktsmitta.
- Smittsamheten är störst i samband med insjuknandet, därefter avtar smittsamheten snabbt. Vårdtagaren kan betraktas som smittfri 5 dagar efter symtomdebut och minst ett feberfritt dygn samt påtaglig allmän förbättring. Immunsupprimerade personer kan utsöndra virus under en längre tid.

Riskgrupper

Förutom prematura barn och barn under två månaders ålder löper äldre personer över 75 år påtagligt ökad risk för allvarlig RS-virusinfektion. Det gäller även personer med nedsatt immunförsvar eller nedsatt hjärt-lungfunktion.

Syfte

Att tydliggöra de viktigaste åtgärderna för att förhindra smittspridning i vård och omsorg.

Åtgärder

Provtagning vid misstänkt RS-virusinfektion

I vård- och omsorgsmiljöer rekommenderas tidig provtagning av misstänkta fall. Identifiering av vilket virus som orsakar infektion eller utbrott är relevant både för medicinsk handläggning av individ och som stöd för fortsatta smittförebyggande åtgärder.

Vårdtagarna och vårdrelaterat arbete

- Arbeta efter [Grundläggande vårdhygieniska rutiner](#).
- Vårdtagaren ska om möjligt stanna i eget rum/lägenhet under smittsam period och undvika att vistas i allmänna utrymmen som dagrum och matsal. Vid situationer då det är svårt att få vårdtagaren att stanna på rummet får man försöka säkerställa att det är host-/nysavstånd (minst 2 meter) till andra vårdtagare.
  - Mobilisering kan ske utanför rummet förutsatt att ingen annan utsätts för smitta. Vårdtagare kan förses med munskydd (om det tolereras).
- Vid flytt till annan enhet, informera om pågående infektion och när personen bedöms som smittfri.

Skyddsutrustning

- Vätskeavvisande munskydd (IIR) i kombination med skyddsglasögon eller heltäckande visir används vid nära omvårdnadsarbete.
- Andningsskydd (FFP2, FFP3) med heltäckande visir används:
  - utifrån riskbedömning som ersättning till munskydd. T.ex. vid längre vårdinsats, kraftig hosta, nyinsjuknad vårdtagare särskilt i trångt utrymme eller när flera smittsamma vårdas på samma rum
  - vid vissa medicinska åtgärder som kan öka de små dropparna s.k. aerosolgenererande procedur (AGP), t.ex. vid sugning av luftvägar.

Andningsskydd sätts på och tas av utanför rum respektive bostad, Se [Instruktion för användning av andningsskydd](#).

Transport

- Vid ambulanstransport använder personal skyddsutrustning, enligt ovan.
- Vårdtagaren uppmanas att hosta i en engångsnäsduk som sedan slängs direkt i en plastpåse. Instruera i handhygien.

Exponerad vårdtagare

Person som exponerats kan insjukna under inkubationstiden. Sannolikhet för insjuknande är störst under de första fem dagarna efter exponering.

- Identifiera exponerad vårdtagare som vistats nära den med symtom en längre tid t.ex. vid en måltidssituation. Vårdtagare:
  - bör vistas i eget rum/lägenhet under 5 dagar efter senaste exponering

- uppmanas att direkt kontakta personal vid nytillkomna symtom på RS-virus. Personal informerar sjuksköterska.
- Mobilisering av symptomfri person kan ske utanför rum under kontrollerade former. Vårdtagaren kan vistas utomhus.
- Vid byte av vårdform, informera mottagande enhet att vara extra observanta på symtom under 5 dagar efter senaste exponering.

Tilläggsåtgärder vid utbrott

Utbrott ska misstänkas om två eller flera vårdtagare på samma enhet insjuknar med symtom på RS-virusinfektion inom 7 dagar.

- Försök minska gemensamma kontaktytor för alla vårdtagare på enheten, t.ex. vistelse i gemensamma utrymmen som korridorer och dagrum.
- Ansvarig sjuksköterska informeras, som kontaktar ansvarig läkare.
- Dokumentera fall i [Loggbok vid virusorsakad luftvägsinfektion](#).
- Säkerställ att regional rutin [Generella åtgärder mot smittspridning av virusorsakade luftvägsinfektioner inom vård och omsorg](#) är känd och efterlevs.
- Ta ställning till behov av information/kommunikation internt samt till övriga berörda verksamheter.
  - Informera samtliga vårdtagare och besökare om uppmärksamhet på symtom på RS-virus.
- Vid förflyttning av vårdtagare till annan enhet ska mottagande enhet informeras redan vid misstanke om utbrott samt alltid vid ett pågående utbrott.

Arbetsgrupp

Ingemar Qvarfordt, Hygienläkare. Vårdhygien Sahlgrenska Universitetssjukhuset (SU)

Elisabeth Eriksson Gebring, Hygiensjuksköterska. Vårdhygien NU-sjukvården

Lotta Osbeck, Hygiensjuksköterska. Vårdhygien SU

Roseli Sandbreck, Hygiensjuksköterska. Vårdhygien SU

Susanne Roos, Hygiensjuksköterska. Vårdhygien Södra Älvsborgs sjukhus

Therese Mård, Hygiensjuksköterska. Vårdhygien Skaraborgs Sjukhus

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Innehållsansvar: Roseli Sandbreck, (rosma9), Hygiensjuksköterska

Granskad av: Ingemar Qvarfordt, (ingqv), Universitetssjukhusö

Godkänd av: Ingemar Qvarfordt, (ingqv), Universitetssjukhusö

Dokument-ID: SSN11800-2140136717-548

Version: 1.0

Giltig från: 2024-01-19

Giltig till: 2026-01-19